THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za Boga in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN UR ADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI, IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLORADO.

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No.) 210. CHICAGO, ILL., SOBOTA, 29. OKTOBRA — SATURDAY, OCTOBER 29, 1927. LETNIK XXXVI.

Nemiri v Rumuniji. - Položaj v Colorado skrajno kritičen.

VEČ TISOČ ČLANOV OPOZICIJE V RUMUNIJI VRŽENIH V JEČE. — BIVŠI MINISTRSKI PREDSEDNIK PROTI BRATIANOVEM KABINETU. — JUGOSLOVANI SE UTRJUJEJO OB BOLGARSKI MEJI.

Dunaj, Avstrija. — V Rumuniji postaja vedno bolj vroče. Te dni so se vršile velike demonstracije po deželi, demonstranti so zahtevali, naj zasede princ Karol prestol. V glavnem mestu Rumunije so aretirali par sto pristašev princa Karla. Vseh skupaj so vrgli v ječe več tisoč oseb po raznih krajih v deželi. Močne vojaške patrulje se vidijo vse povsod. V torek zvečer so bile vse brzojavne in telefonske zveze z Rumunijo pretrgane. Cenzura v deželi je popolna.

Bivši premier general Avarescu, je voditelj gibanju proti Bratianovemu kabinetu, in je za to, da bi se sedanji vladi vzela moč.

Bivši rumunski prestolonaslednik princ Karol je izrazil veliko nevoljo, ko je bil obveščen, da so aretirali bivšega pomožnega finančnega tajnika, Manoilescu-ja, pri katerem so našli njegova pisma, ki jih je pisal voditeljem strank v Rumuniji. Rekel je, da je tako postopanje izzivanje in si je s tem sedanja rumunska vlada nakopala veliko odgovornost na svoje rame. V svojem poročilu pravi princ Karol, da je resnica, da je imel Manoilescu pri sebi njegova pisma, naslovljena na voditelje strank, kakor tudi pismo na ministrskega predsednika.

Sofija, Bolgarija. — Od tukaj poročajo, da so Jugoslovani ob bolgarski meji začeli kopati jarke, kakor bi se pripravljali na vojno.

—o—

ŽELEZNIŠKA NESREČA V JUGOSLAVIJI; 2 OSEBI MRTVI.

Belgrad, Jugoslavija. —Dva železničarja sta prišla ob življenje, eden je zadobil težke poškodbe, ko se je podrl železniški most, po katerem je vozil iz Sarajeva proti Mostoru tovorni vlak. Prva tozadevna poročila so se glasila, da je skočil s tira osebni vlak, in je prišlo ob življenje par sto oseb. Vest pa ne odgovarja resnici.

—o—

OTROČJA PARALIZA SE ŠIRI V ILLINOISU.

Washington, D. C. — Iz urada za ljudsko zdravje poročajo, da je minuli teden v splošnem otročja paraliza nekoliko popustila, in sicer od 579 slučajev, ki so bili naznanjeni v tednu, ki se je končal 15. oktobra, jih je bilo koncem minulega tedna le 490. V treh državah se pa zaznamuje širjenje bolezni, te so: Illinois, Massachusetts ter Pennsylvaniji.

—o—

ŽRTEV POKLICA.

Chicago, Ill. — Ogenj je uničil štirinadstropno poslopje na 920 Randolph str., škoda je cenjena $100,000; ob življenje je prišel gasilec, poročnik Jerry Tesar, star 45 let. Tesar je bil v službi gasilcev petnajst let, zapušča ženo in dva otroka v starosti 9 oziroma 7 let.

STAVKA V COLORADO SE NADALJUJE.

Premogarska industrija v državi Colorado prizadeta vsled stavke; število stavkujočih se z vsakim dnem množi. — Stavkarji so večinoma inozemci.

—c—

Denver, Colo. — Na premogovnem polju v državi Colorado postaja vedno bolj napeto. Kakor je znano, pred dvemi tedni so voditelji Industrial Workers of the World, proglasili stavko; od tega časa se je že veliko število premogarjev pridružilo stavkujočim, dva največja premogovnika v državi sta ustavila obratovanje, vsa premogarska industrija v državi Colorado je prizadeta vsled stavke. Poročilo pravi, da je položaj takšen, da pri najmanjšem neredu lahko pride do boja z orožjem — na eni strani stavkujoči premogarji, na drugi pa kompanijski najeti stražniki, katerim pomagajo državne oblasti.

Število stavkujočih premogarjev se z vsakim dnem množi. Ves položaj je zelo zamotan. Med stavkujočimi je največ takih, ki niso ameriški državljani, katere vodijo in jim zapovedujejo I. W. W. Ti trdijo, da imajo pravico postavljati pikete, dokler ne povzročajo nobenih nerednosti — voditelji so pa tudi dali razumeti, da če bodo napadeni piketi z orožjem, bodo tudi oni z orožjem odgovorili.

Državne oblasti so na strani operatorjev. Guverner W. H. Adams trdi, da stavkarji kršijo državne zakone. Guverner še ni poslal vojaške čete v ogrožene kraje, pač pa je obljubil, da bo to storil, če se bo izkazalo kot potrebno, namreč, če ne bodo okrajne oblasti v stanju obdržati red.

Večina ljudstva v državi je nevtralna, nobenega glasu še ni, s katero stranko simpatizira. Le to se boji, da ne bo prišlo zopet do boja, kakršen je bil v državi leta 1913 in 1914, ko je bilo na brutalen način ubitih okrog 300 premogarjev, oziroma njih žena in otrok.

—o—

S PARNIKOM ČEZ MORJE V 5 DNEH IN 16 URAH.

Pariz, Francija. — Francoski potniški parnik Ile de France, je dosegel rekord v hitrosti, kajti iz Newyorka do Havre je vozil le pet dni in 16 ur.

—o—

GROZNI ČIN HIPNO BLAZNEGA.

Sofija, Bolgarija. — Petindvajset let stari farmar, z imenom Mitrov, iz okolice Čamlijevo, je s sekiro napadel svojo spečo mater, očeta, svojo ženo, brata in svoja dva otroka, ter vse pomoril in razsekal. Ko je svoje grozno delo dokončal, se je šel sam javit na policijo, kjer je izpovedal, da mu je v spanju neka prikazen tako naročila.

KAKOR V DNEVIH NAPOLEONA.

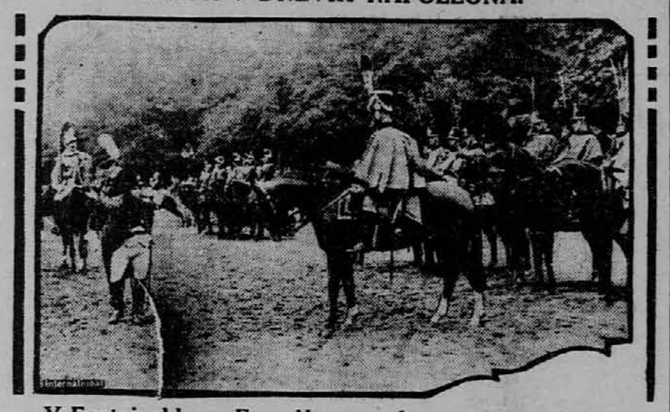

V Fontainebleau, Francija, so nedavno imeli vojaško slavnost, pri kateri so bili konjeniki oblečeni kakor v dnevih Napoleona I. Na sliki vidimo "Napoleona", ki pregleduje svoje konjenike.

AKTIVNOST KOMUNISTOV V FRANCIJI.

Rdeči propagandisti so na delu med francoskimi mornarji, kjer so dosegli že precejšnje uspehe. — Mornarji se pritožujejo radi slabe hrane.

—o—

Toulon, Francija. — Francoska republika je vsa polna komunističnih propagandistov, zlasti aktivni so rdeči agitatorji med francoskimi mornarji. Med temi imajo največ uspeha, ker mornarji so nezadovoljni s hrano in strogo disciplino. Boljševiškim agentom je uspelo, da so se uprli mornarji na francoski bojni ladji Ernest Renan. Revolto je vodilo petdeset malkontentov, ki pa so bili kmalu premagani. Komunisti iz več razlogov polagajo največ pozornosti francoskim mornarjem, med katere širijo svojo propagando. Dobro se zavedajo, če se mornarji na bojni ladji uprejo in prevzamejo vodstvo, imajo v rokah veliko moč.

Agitatorji širijo med mornarji okrožnice, v katerih so ponatisnjena pisma mornarjev, ki se pritožujejo radi slabe hrane in stroge discipline, in članki boljševiške vsebine. Te okrožnice so sicer prepovedane, vendar se izdajajo v veliki množini.

—o—

NOVA ZAROTA PROTI KRALJU ALFONZU RAZKRITA

Pariz, Francija. — Iz španske meje je prišlo semkaj poročilo, da so v Španiji razkrili novo zaroto proti španskemu kralju Alfonzu. Veliko število policistov in vojaških čet je bilo poslanih na mejo, kjer so postavili močne straže.

Skupine zarotnikov se zbirajo v republiki Andorra, kjer se nahaja polkovnik Francisco Macia, ki je bil izgnan iz Španije, ker je vodil zaroto seperatistov.

—o—

$84,000 ZAHTEVAJO ZA UJETNIKE.

Casablanca, Morocco. — Banditi, ki so ugrabili sorodnike francoskega guvernerja Theodore Steega, zahtevajo $84,000 odkupnine. Francoske oblasti si ne vedo drugače pomagati, ako hočejo rešiti gotove smrti ujetnike, morajo ugoditi zahtevam banditov.

PODROBNOSTI O NESREČI NA MORJU.

Število žrtev je veliko manjše, kakor je bilo sprva poročano. — Morje je bilo mirno, ko se je pripetila nesreča.— Deset parnikov je pomagalo.

—o—

Rio De Janeiro, Brazilija.— Italijanski parnik Principessa Mafalda, ki se je potopil v bližini Porto Segurá, v državi Bahai, je imel le 1240 potnikov in moštva na krovu. Ako so tozadevna poročila točna, je prišlo ob življenje le 68 oseb. Signalu za pomoč se je odzvalo deset parnikov, in ker je bilo morje mirno, se je junaškim mornarjem, ki so neumorno delali, posrečilo, da so tako veliko število potnikov rešili smrti v morju.

Ponesrečeni parnik se je par ur držal na površju, potem se je začel polagoma potapljati, konečno pa je izginil pod vodo. Med potniki je bilo 800 delavcev iz Italije, ki so bili namenjeni v Argentino iskati dela.

Nesreča se je pripetila, ko so se potniki zbirali v jedilnici k večerji. Bili so vsi dobre volje, ker jim je bilo naznajeno, da bodo drugi dan že prispeli v Rio pristanišče, od tam bodo imeli še dva dni vožnje do Argentine. Nenadoma pa je parnik obstal; veselje se je spremenilo v žalost, kajti slutili so nekaj groznega. Moštvo parnika in častniki so preprečili paniko, s tem, da so kazali hladnokrvnost in v lepem redu spravljali potnike na rešilne čolne. Medtem je pa radio operator pošiljal signale za pomoč. Godba je ves čas igrala vesele komade, kar je tudi veliko pomagalo, da so potniki, med katerimi je bilo tudi veliko žensk in otrok, mirno sledili poveljem reševalcev, drugače bi bilo število žrtev veliko večje.

—o—

PROGLASITEV ZAHVALNEGA DNE.

Washington, D. C. — Predsednik Coolidge je proglasil za Zahvalni dan četrtek, 24. novembra. V tozadevnem razglasu omenja, da je bilo to leto v vsakem oziru uspešno, za kar se moramo zahvaliti Vsemogočnemu in ga prositi, še nadaljnjega blagoslova.

KRIŽEM SVETA.

— Lisbona, Portugalska. — V tukajšnjem mestu so na veličasten način sprejeli ameriško avijatkinjo, Ruth Elder in njenega pilota, kapitana Geo. Haldemana. Bila sta gosta generala Carmona, predsednika republike.

— Chicago, Ill. — Tukaj je preminula Mrs. Marie Coramoni, v starosti 102 leti, zapušča 100 potomcev.

— Chicago, Ill. — V Chicago in srednjem zapadu vlada vročina, kakršne še ne pomnijo v mesecu oktobru. V četrtek je kazal toplomer v mestu 79 stopinj. Leta 1901, 28. oktobra, je bilo 74 stopinj nad ničlo.

— Meadville, Pa. — Walter Amborski, star 15 let, se je dotaknil elekričnega voda z močnim tokom, bil je na mestu mrtev.

— Minneapolis, Minn. — Adolph Dyplin, star 47 let, ki je ubil svojo ženo, kakor je rekel, vsled tega, da jo je rešil trpljenja, ni pri zdravi pameti. Tako so ugotovili zdravniki, ki so ga preiskali.

— Montreal, Que. — Jambornico Santa Rosa iz Pensacola, Fla., je na morju, 400 milj oddaljeno od Newyorka, uničil ogenj. Moštvo je rešil neki kanadski parnik.

— Denver, Colo. — B. T. Merryman, star 30 let, se je z letalom ponesrečil, bil je na mestu mrtev.

— Los Angeles, Cal. — Vihar je zalotil poštnega letalca Dick Bowmana, s padalom se je spustil iz letala v visočini 9000 čevljev, srečno je priletel na zemljo, v bližini Cartaic, Cal.

— Milwaukee, Wis. — Našli so George P. Dousmana, prvega belega otroka rojenega v Milwaukee, mrtvega v postelji na njegovem domu. Star je bil 87 let.

—o—

MORILEC GENERALA PETLURA OPROŠČEN.

Pariz, Francija. — Osem dni se je vršila obravnava proti Samuelu Schwartzbardu, ki je umoril generala Simona Petlura, voditelja ukrajinskih separatistev v Parizu. Sodišče je Schwartzbarda oprostilo vsake kazni. Veliko je bilo zanimanje za obravnavo. Ko je sodišče spregovorili zadnjo besedo, je občinstvo navdušeno kričalo: "Živela Francija! Živela francoska porota!"

—o—

POTRES NA JAPONSKEM.

Tokio, Japonsko. — V Niigata, na Japonskem so čutili močne potresne sunke; poslopja so se tresla, materijalna škoda je precejšnja, človeških žrtev ni bilo.

—o—

50 VOJN V 67 LETIH.

Malokdo ve, ali sploh misli na to, da je Stric Sam prebil že mnogo krvavih bitk. Začenši z letom 1860 in do svetovne vojne, so Zed. drž. sodelovale pri petdesetih vojnah, torej malo drugače, kakor na vsako leto ena. Kdaj se bo svet spametoval in opustil to uničujočo in tako silno drago bedarijo?

Iz neodrešene domovine.

OKROŽNICA DIDAKTIČNEGA RAVNATELJSTVA ZA GORIŠKO ZAHTEVA DVOJEZIČNE KATEKIZME ZA LJUDSKE ŠOLE. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Italijanski katolicizem v ljudski šoli.

Didaktični ravnatelji so razposlali župnim uradom na Goriškem okrožnice, da morajo odslej rabiti v šoli le dvojezični katekizem, t. j. italijansko-slovenskega. Okrožnica se glasi tako-le:

"Šolske knjige za poučevanje katekizma v drugojezičnih (alloglotte) šolah. Župnim uradom treh okrožij in v znanje ljudskim šolam v teh okrožjih. — Prosvetno ministrstvo odrejuje, da mora biti že z novim šolskim letom besedilo v knjigah, ki se rabijo za poučevanje katekizma v drugojezičnih šolah v odrešenih deželah, natisnjeno na častni strani vsakega lista v italijanskem jeziku in na drugi strani v nemškem ali slovenskem jeziku."

Komentar k tej naredbi prosvetnega ministra Fedeleja bi najlažje napisal slovenski duhovnik v Italiji, ki se je pravkar vrnil od veronauka iz šol. Pravo Sisifovo delo je poučevati krščanski nauk naše slovenske otroke, ki jim je Gentilijeva in Fedelejeva samo italijanska šola zmešala še tiste elementarne pojme, ki so jih jim vcepile slovenske matere. Šola italijanska, dom slovenski; v šoli je miza "tavola", doma je "miza". Kakšna zmešnjava nastane šele pri abstraktnih pojmih! Minister Fedele bi rad iz šole zanesel italijanski jezik v slovenske domove. Ravna pot je še prestrma. Radi tega išče Fedele ovinka: Šola — cerkve — družina. Veronauk, verska vzgoja v italijanskem jeziku, to bi bil izhod fašistovskega ministra. Asimilacija je potem blizu. Učimo otroke verstva najprej v šoli v italijanskem jeziku, potem se bomo lažje vrinili v cerkev. A pot v cerkev zapira še vedno Cerkev, Vatikan. Slovensko ljudstvo v Italiji zre z zaupanjem v Vatikan. Lansko leto je minister Fedele napravil prvi poskus: dal je odredbo, da se mora v IV. razredu poučevati veronauk v italijanskem jeziku. Cerkvena oblastva so primerno nastopila in Fedele se je takrat umaknil. Letos prihaja z navidezno manjšo zahtevo. A tudi ta se mora razbiti.

—o—

"Novice" zaplenjene.

Tržaški prefekt je zaplenil "Novice". Utemeljitev zaplembe je sledeča: Članka "Zgrešena modrost" in "Dan in noč" vsebujeta namigavanja na nekdanje čase in metode. S tendencioznim primerjevanjem hočeta vzbujati nezadovoljstvo in razdraženost z nevarnostjo za javni red.

—o—

Razpuščanje društev.

Tržaški prefekt je z ukrepom od 28. sept. razpustil pevsko društvo "Ilirija" pri Sv. Jakobu v Trstu, ki je bilo ustanovljeno pred 22 leti. Društveno premoženje je oblast zaplenila. Prefekt je utemeljil svoj ukrep s tem, da je "Ilirija" delovala v nasprotju z društvenimi pravili. S slično motivacijo je bilo razpuščeno pevsko društvo "Kolo" v Trstu.

—o—

Uboj.

V bolnici usmiljenih bratov v Gorici je umrl Jožef Jerščeк iz Banjšice. Podlegel je ranam, ki jih je dobil pri pretepu v neki gostilni. Oblasti so zaprle Franca Plesničarja, ki je osumljen, da je kriv smrti pokojnega Jerščeka.

—o—

Za spomenik koroškim junakom.

Na pokopališču v Dravogradu je pokopanih v štirih grobih 20 Slovencev, ki so padli pri bojih na Koroškem. Za vse te junake se bo napravil skupen grob ter skupen spomenik z imeni padlih. Odkritje skupnega groba in spomenika se bo vršilo 30. oktobra. Izkop grobov bo preskrbel mariborski pogrebni zavod. Slavnosti odkritja se bosta udeležila mariborski veliki župan dr. Fran Schaubach ter general Maister.

—o—

Duhovske izpremembe v tržaški škofiji.

Škof mons. Fogar je odredil naslednje spremembe v svoji škofiji: Č. g. Matej Kurelič, župnik v Humu, je investiran za župnika pri Novakih. Župnijo v Humu bo excurrendo upravljal č. g. Božo Silvani, župni upravitelj v Roču. Novomašniki so bili imenovani na ta-le mesta: Alojzij Gulič za župnega upravitelja v Boljunu, Cesar Karel za 1. kaplana v Bujah, Jožef Policardo za 1. kaplana v Milah. Č. g. Gulič Alojzij bo upravljal iz Boljuna tudi župnijo Vranja. — Č. g. Venceslav Šileny, do zdaj župni upravitelj v Vranji je imenovan za kaplana v Štorjah. Č. g. Agreš Frančišek, kaplan v Cerovljah in župni upravitelj pri Sv. Ivanu, gre v Tomaj za kaplana; na njegovo mesto pride č. g. Vidav Jožef, dozdaj kaplan v škednju. Za 2. kaplana v Škednju je bil imenovan č. g. Škoda Jožef, kaplan v Pregarjah.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v staremu kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire samo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500	Din	$ 9.40
1,000	Din	18.50
2,500	Din	46.25
5,000	Din	92.00
10,000	Din	182.00
100	Lir	$ 6.20
200	Lir	$12.10
500	Lir	$29.25
1000	Lir	$57.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,

406 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Največji in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsaki dan razun nedelj, pondeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098.

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	6.00
Za pol leta	3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Subscriptions:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	6.00
For half a year	3.00

POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se na ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Karakterističen odgovor lawndalskim domišljavcem.

Mi smo že večkrat poudarili na tem mestu, da tako domišljavih glav, kakor so voditelji slovenskih socialistov v Ameriki ni najti pod svetlim solncem.

Predstavljajo si, da so čisti kakor angelji, in da njih bi ne smel nihče kritizirati, kaj šele nadzirati. Taki niso le napram onim drugega mišljenje, marveč tudi v lastnem taboru. Vse se jim mora pokoriti, če ne ima svojo besedo diktatura.

Pri tem si domišljajo, da kar store, je vse prav in da za njimi mora kimati vse. Kljub vsem polomijam, ki kličejo po maščevanju, vztrajajo, da so pravični. Milijonski fond, kako so ga porabili? Toda tiho mora biti vse, nihče se ne sme oglasiti. Kako so sodelovali pri slovenskem zavetišču? Kako se je fond istega zagospodarilo? Toda tiho mora biti zopet vse, nihče se ne sme oglasiti.

Toda vsaka stvar samo en čas trpi, pravi stari pregovor. In tako tudi pri lawndalskih voditeljih. Članstvo se probuja, članstvo noče več slepo slediti in prav ima! Članstvo spregleduje, to pa rdečo gospodo neznosno boli in peče.

Že večkrat smo povedali na tem mestu, da če kdo kritizira njihove gospodarske traparije, da se v vsakega takega zakade in mu očitajo, da napada jednoto itd. Resnica je seveda čisto drugačna. Da so te naše trditve resnične in da odgovarjajo našim trditvam, najbolj dokazuje zelo karakterističen odgovor bivšega gl. tajnika, ki enemu izmed lawndalskih socialistov takole odgovarja v njihovem lastnem glasilu z dne 26. oktobra 1927, kjer pravi med drugim tudi to-le:

> **"Brat Zaitz zavija dejstvo ter nam hoče govoriti povsem nekaj drugega kot o vprašanju, ki je sedaj na dnevnem redu in sicer iz vzroka, da zmoti članstvo v toliko, da bo celo krivdo dal na rame zunanjih faktorjev in da se vsi člani strinjajo s sklepom gl. odbora . . ."**

Da, tako je še vedno bilo. Kadar jim je šlo za kožo in je bilo treba dati javnosti točne in jasne odgovore, tedaj so se posluževali zavijanj, s katerimi so slepili članstvo z navadno fraparijo, češ, nevarnost je, zunanji sovražniki naskakujejo jednoto. Ko so preslepili s takimi političnimi zavijanji in kričanjem članstvo, so se zopet lepo umaknili nazaj za kulise in nadaljevali svojo socialistično politiko.

Odgovor bivšega tajnika je tako karakterističen, da pove vse, kar smo mi že neštetokrat trdili in poudarjali. On jih je zdaj šele spoznal tako, kakor smo jih mi že zdavnaj. Zdaj ve, s kom ima opravka. Gotovo je, da si bo s tem nakopal silno sovraštvo. Bojkotiran bo vsepovsod, to ima pričakovati, vendar če bo imel dovolj poguma, bo z njimi lahko obračunal, kajti članstvo je jelo zdaj spregledovati kakor še nikoli.

Fakt je in ostane, da mi nismo narodne jednote, kot podporno organizacijo **še nikdar napadali zato, ker posluje, da deli bolnikom, vdovam in sirotam podpore. Samo navedite datum in leto, kdaj smo mi to kritizirali? Ne morete! Ker nismo. Pač pa smo kritizirali vašo socialistično politiko, ki zapleta jednoto v verske in politične spore in to po krivdi lawndalskih socialistov!**

Lawndalski socialisti so krivi, da se uganja v imenu narodne jednote tako politiko, kakor se jo. Peščica socialistov je kriva, da se v jednotinem glasilu diabolično napada leta in leta cerkev, duhovščino, vero in njene sv. zakramente. Peščica zagrizenih socialistov je kriva, da ni skoro ene same številke jednotinega glasila, v kateri bi se ne napadalo in smešilo vse, kar je katoliškega. Peščica socialistov je kriva, da se vse ugodnosti jednote vpreza in uporablja v korist socialistične stranke. To politiko mi kritiziramo, to žigosamo, to razkrivamo in ker delamo to, zato tako vpitje, zato tak krik med petelini na rdečih kupih.

Lawndalski rdeči petelinje se naj drže svojega biznesa, kar jim nalagajo pravila. **Naj raje skrbe za boljši red v svojih uradih, naj rajši skrbe, da se ne bo n. pr. pri dnevniku delalo kake zgube, naj skrbe, da se bo denar raje nalagal na 6% in 7% mesto po 4% v stari kraj. Naj skrbe, da ne bo treba** članstvu vedno posebnih doklad plačevati, potem bodo pa zaslužili pohvalo in priznanje. Dokler bodo pa vtikali svoje nosove, **kamor jih nimajo nobenega biznesa vtikati, toliko časa** pa naj bodo potroštani, da bodo za sejanje vetra želi le vihar.

Slišali smo, da je baje posojilno društvo v Waukeganu prosilo za posojilo, pa ga baje ni dobilo. Garancija je zanesljiva in posojilo bi šlo takorekoč v velikem delu lastnemu članstvu. Ne, lastnim članom ne. Ampak starokrajski socialistični banki, tja pa. To je bratsko! In tako gospodarstvo naj časopisje hvali in priznava?

Lawndalski petelinje ne kriče zastonj. Je pač pozornost članstva tolika, da je treba ne malega kričanja, da se odvrne pozornost članstva kam drugam. Toda sedanji odgovor bivšega tajnika je pa marsikateremu tudi najbolj potegnjenemu odprl oči, da vidi in ve, zakaj lawndalski petelinje tako kriče. Fantje, vzrok je za to, vzrok!

NAVDUŠENJE CLEVELANDSKIH SLOVENCEV ZA DR, MALLY-A.

Cleveland-Collinwood, O.

Letošnje volitve v mestno zbornico se lahko prišteva k najbolj važnim in odločilnim borbam za napredek clevelandskih Slovencev. V četrtem volilnem okraju kandidira naš odlični rojak, Dr. James W. Mally, kateri nas je voljan zastopati pri mestni vladi; dobro so pogodili Slovenci, ko so si izbrali tega moža za svojega zastopnika. Dr. Mally je že neštetokrat pokazal, da mu je mar za ljudski blagor; on se bo tudi resnično pobrigal in potegoval pri mestnem svetu za naše pravice. Dr. Mally bo lojalno sodeloval za korist širokih slovenskih množic četrtega okraja. Dr. Mally je poštenjak, on pozna usodo slov. naroda, on razumi narodovo srce in dušo, on je mož na svojem mestu.

Dne 8. novembra bodo volitve, tedaj bo tisti odločilni dan, ko se pokaže, ako smo bili mi Slovenci dovolj zavedni in dovolj razsodni napram samim sebi. Dne 8. novembra bo gospa volilna pravica potrkala na naše duri, potrepala nas bo po ramenih in vprašala: Ali smo izpolnili narodno dolžnost? In mi ji bomo enoglasno odgovorili: Da, mi Slovenci smo si danes podali skupno roke, mi hočemo biti po dr. Mallyju častno zastopani pri mestni vladi, zato smo šli zanj vsi na volišče!"

Slovenski delavci četrtega volilnega okraja, zavedajmo se, da nam ne bo mogel nihče drugi toliko pomagati kot ravno Dr. Mally. Resen njegov nasprotnik je Italijan De Maioribus. Kaj če zmaga pri volitvah Italijan, kam se bomo mi zatekli, ali bomo Lahe prosili pomoči, ko pa dobro vemo, da nas ne bodo hoteli poslušati.

Ni treba posebno poudarjati, da je položaj bolj resen, bolj kritičen, kot pa si ga mi predstavljamo. Poglejmo samo po naših bratih v zasužnjenem ozemlju Tam se šopiri Lah, kateri udriha po Slovencih z bičem in škorpijoni. Če zmaga Lah, tedaj se bo italijanska slava razlegala od morja do morja:

1. Da se bo slišala tja do Reke in Trsta;
2. to bo nova rana na trpečem telesu naših rodnih bratov v stari domovini;
3. Lahi se bodo še bolj napihovali in še bolj udrihali po Slovencih;
4. češ, še celo v Ameriki zmagujejo sinovi Italije;
5. Marsikatera slovenska hiša zna biti na ta račun požgana od italijanske oholosti, kakor nam to pričujejo razvaline Narodnega Doma v Trstu.

To je pa samo nekaj izmed neštetih krivic, ki se gode našim ljudem, krivice, ki se ponavljajo dan na dan s tem večjo krutostjo, čim sijajnejša je zmaga kakšnega Lahona v eni ali drugi smeri. Nečuveno bi bilo tedaj od nas, in vsled pijetete do naših rodnih bratov onkraj morja, tudi grozovito, če bi mi posredno ali neposredno z našimi glasovi ponujali Italijanom bič, s katerim bi pretepali po slovenskih plečih. Volitve 8. novembra naj bodo vsem nam ameriškim Slovencem resen opomin in svarilo, da ne bomo volili takega kandidata, ki ne mara za nas, Dr. Mally nam pa podaja v svoji dobrodušnosti roke; njega se tedaj oklenimo in mu pomagajmo z našimi glasovi do zmage.

Frank Kovačič.

ZANIMIVE VESTI IZ KROGOV SLOV. FARMARJEV.

Willard, Wis.

Čas je denar, pravi ameriški pregovor. Dandanes se takorekoč vse peha za vsemogočnim dolarjem, kateri tiči pod trdo skorjo zemeljskih križev in težav za ubogega delavca in farmarja, dočim magnatom z lahkoto pada v nenasitljivo malho. Je naravno, da magnetizem nase vleče in čim več je istega, tem več dolarjev potegne. Poleg tega delavec in farmar le v potu svojega obraza zbirata drobtinice za svoje vsakdanje potrebe.

O delavskih razmerah iz naše naselbine ne bom pisal, ker dela ima farmar dovolj od zgodnje spomladi, dokler nam gospa zima zopet prinese zaželjeni počitek.

Letino smo imeli kljub pozni spomladi, razen koruze, še precej povoljno. Krme za živino se je nakosilo toliko, kakor že mnogo let ne. Pašniki so bili vse leto lepo zeleni in paše za živino dovolj, kar je veliko vredno za molzne krave, od katerih je odvisen naš obstanek.

Država Wisconsin prideljuje največ mlečnih produktov izmed vseh držav v Uniji. Posebno na dobrem glasu je wisconsinski sir. Statistika kaže, da se v naši državi pridela 75 odstotkov vsega sira v Zedinjenih državah. Cena mleka je letošnje leto tudi povoljna. In ravno to povzdigne tudi ceno živine, posebno mlečnim kravam, po katerih prekupčevalci vedno povprašujejo ter jih pošiljajo na vse kraje Unije in tudi v Mehiko in Kanado. Istotako se iz naše države razpošilja na jug v takozvanih "glass lined cars" pristno mleko, katerega izvozijo na milijone galonov. Te vrste železniški vagoni so nekaj novega, ker pred par leti o istih še ni nihče znal.

Tukaj imamo sedaj pravo takozvano indijansko poletje, katero nam prav lepo pristoja za oranje in drugo jesensko delo.

Znani pregovor: slovenska kri nikoli ne sfali, se je to leto uresničil tudi v naši severnowillardski šoli, ko je dobila v učenju najvišjo stopinjo izmed vseh šol v našem Clark okraju. Te časti je bila deležna Slovenka Miss Sophie Lucas, katera je potem imela prednost zastopati Clark county na državni razstavi (State fair) od 28. do 31. avg. v Milwaukee, Wis. — Miss Sophie, kakor tudi njenim staršem, kateri so tudi zvesti naročniki katol. listov, naše iskrene čestitke!

Dne 10. oktobra sta se poročila v naši cerkvi sv. Družine Mr. Frank Čelesnik in Miss Mary Kotzel. Novemu paru želimo obilo uspeha in na mnoga leta.

Da se pa tukajšnji slovenski farmarji ne pehamo samo za dolarjem, zato nam poskrbi naš domači župnik č. g. J. J. Novak vse potrebno za naše neumrjoče duše. V nedeljo, 16. oktobra smo imeli trinajsturno pobožnost, katero je vodil č. g. Alexander Urankar O.F.M. iz Chicage, Ill., kateri nam je podal mnogo lepih naukov v svojih v srce segajočih govorih. Ta dan je zjutraj pri prvi sv. maši z malimi izjemami pristopila cela fara k sv. obhajilu. Pri večerni pobožnosti smo med prepevanjem svetih pesmi, molitvijo sv. rožnega venca in potrkavanjem zvonov nesli v slovesni procesiji sv. Rešnje Telo venkaj v prosto naravo okrog cerkve, župnišča, na cesto in potem nazaj v cerkev. Č. g. Alexandru se prav iskreno zahvaljujemo za njihove krasne pridige, trud in požrtvovalnost. Bog Vam stotero povrni!

Frank Perovšek, zast.

—o—

VEČ POLITIČNEGA ZANIMANJA JE POTREBA!

Barberton, O.

Aržete si šivajo. Žepe si mašijo. Naš denar zapravljajo. Kam gre ves ta denar, ki ga plačujemo kot davek (tax)? Kaj jih je treba toliko pri mestu. Lenarijo in se na naših žuljih živijo. Oni delajo kar hočejo in nič jim ne moremo. Ulice in ceste in druge moderne naprave so in se držijo v dobrem stanju le tam, kjer so bogatini, kjer so sami Amerikanci. Pri nas je vse razkopano, grdo, smrdi ne glede na to, da se pritožujemo na pristojna mesta. — Tako in enako zabavljajo davkoplačevalci ne samo pri nas v Barbertonu, ampak povsod drugje kjerkoli se pobira davek. Posamezni lahko še tako zabavljajo in se pritožujejo ne da bi kaj dosegli.

Posameznega volilca ponavadi prezro in prezro ga zato, ker nima števila za seboj. Nima organizacije, ki bi govorila v njegovem imenu. Slovenci v Barbertonu smo že več let nazaj uvideli potrebo se organizirati v svojem političnem klubu. Na žalost pa se mora pripoznati, da ni zadosti zanimanja. — Eni so "prešmart" in pravijo: kaj mi hoče vaš klub, jaz že vem koga voliti in kako voliti brez vašega kluba. Druga slaba lastnost našega naroda je, da imamo včasih in kadar se gre za gotove reči, premalo poguma, češ: kaj pa moremo mi Kranjci narediti? So drugi, in teh je precej veliko, ki pravijo: vseeno je, naj bo izvoljen kdor hoče. Eden ni boljši od drugega in najbolje je, da ne grem volit. Vsi taki se ravnajo po nepravem geslu "Let George do it". Le kadar jim kaj ni po volji, ne pravijo tako, ampak na ves glas zabavljajo, da se ni prav naredilo. Drugi zopet takoj preveč pričakujejo. Brž ko se zbere skupaj peščica ljudi in si organizirajo svoj političen klub, že bi radi videli, da imajo iz svoje srede cel mestni urad in ko vidijo, da se navidezno takoj ne pokaže uspeh, že stvar popuste. Težava je tudi, ker smo, kadar smo skupaj na sejah, premalo diplomatični. Je sicer lepa čednost biti odkritosrčen, vendar pa ne bi smelo iti v gotovih slučajih vse na jezik, kar čuti srce, ako bi imel vsled tega priti prepir, sovraštvo in zamera. Vendar po vsem tem, kar je tukaj povedano, pa bomo kedaj kaj dosegli in si pridobili ugled v mestu le potom organiziranja. Nič ne de, ako je malo nesoglasja pri sejah in ako enemu ni povolji kar govori drugi, saj se celo v kongresu prav pogosto skavsajo in primerilo se je že večkrat, da so, ali so hoteli celo s pestmi podpirati svoje argumente.

Predno smo imeli tukaj Slovenci svoj političen klub, še poznali nas niso. Njim je bil "forner" pač le "forner". Slovence, Hrvate, Mažare in druge se je imelo za eno narodnost. Sedaj nas poznajo. Dobrikajo se nam ob priliki volitev. Ne morda, ker nas ljubijo, ampak zato, ker hočejo naše glasove.

Ako bo vsak naš rojak(inja) storil(a) svojo dolžnost, da se pridruži našemu klubu, si bomo ne le pridobili spoštovanje v mestu, ampak tudi upoštevalo se nas bo in to le takrat in ne prej. Državljanov naše narodnosti je nas že toliko v našem mestu, da bi mnogokrat lahko odločevali pri volitvah, ako bi bili vsi skupaj. Naloga našega kluba je tudi, da pomaga našim ljudem pri dobavi državljanstva. Sedaj se je odprla večerna šola. Poslužite se je posebno vsi tisti, kateri še niste državljani. Zadnje čase so se začele zanimati za državljanstvo tudi naše ženske in jih je pred par tedni večje število dobilo državljanstvo.

Prihodnja seja našega kluba bo dne 6. novembra zvečer v dvorani društva Domovina in ker bo ta seja javna, se vabi, da pridejo tudi tisti, ki niso člani kluba in vsi tisti, ki se zanimajo za mestne zadeve. Prijlite seboj svoje žene in že odraščene otroke, da nas bo polna dvorana, kjer bomo slišali, kaj nam imajo za povedati sedanji mestni možje, ponovni kandidati za mestne urade.

Nadalje se bo tam tudi pojasnilo, kaj pride letos vse na volitve. Davčna mera za l. 1928 bo v našem mestu 24.8 mills. To je: od vsake cenitve vašega posestva po asesorjih za celo leto. Upravni stroški za naše mesto za l. 1928 so proračunani na $150,110. Šole v našem mestu bodo dobile $236,191. Odplačalo se bo na dolg, ki ga ima mesto (sinking fund) $186,348.87. Davkoplačevalci v našem mestu so ostali dolžni na davku to leto $29,000. Ta dolg je povzročil, da razni oddelki mestne uprave dobe manj denarja kot ga potrebujejo.

Novo poštno poslopje v našem mestu je, kakor poroča naš poštar, zagotovljeno, katero bo veljalo okoli $130,000. Poštna poslopja postavlja in nosi vse stroške federalna vlada in je isto seveda tudi vladna in ne mestna last.

A. Okolish.

—o—

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Mr. John Leban, Terre Haute, Ind.: Na Vaše pismo radi prispevkov, ki jih je objavljal "Nekdo" v koloni "Mimogrede" izjavljamo, da Vi niste imeli nobenih opravkov z dotičnimi prispevki, jih niste pisali in tudi nihče ni rabil Vašega imena pri dotičnih prispevkih. Ako kdo Vas tega dolži, Vam dela krivico.

Uredništvo.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

PODLISTEK

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.:

MOJI SPOMINI.

Vse nas so zaprli v parnik in nikomur niso dovolili ostati zunaj. Morje je bilo v zalivu popolnoma mirno. Tako si vsega tega nisem mogel razložiti. Prišli smo pa iz pristanišča ven na morje, pa sem moral le prekmalu spoznati, zakaj je bilo vse to potreba. Bil sem večkrat morsko bolan. Toda kakor sem bil bolan na oni triurni vožnji iz Anglije v Havre, tega pa ne morem popisati in si nikdar več ne želim kaj takega. Še danes me spreleti groza. Nismo bili pol milje zunaj na morju, ko so nas zgrabili valovi. Potem je pa šlo kakor bi skakali. Valovi so večkrat popolnoma pokrili ladijo, da smo vsi zakričali, prepričani, da smo se potopili. In ko bi se ladija zibala samo na eno stran, bi že še bilo. Tako je pa šlo, kakor bi se vrtila z nami. Vse je ležalo v kabinah po tleh in zdihovalo in jokalo in kričalo in "Urha" klicalo, da je bilo kar groza. Samo tri ure je ta strašna muka trajala, pa nas je vse tako zdelala, da smo bili vsi prepadeni in bolni, ko smo se izkrcali iz parnika. Nekateri niti hoditi niso mogli nekaj časa. Tedaj sem pa videl, kaj je hinavski "Rokav" in sem sklenil, da ga nikdar več ne bom skušal prekrižati, kakor sem ga takrat. — Prepeljal sem se sicer še enkrat čezenj, toda skozi Caley-Dieppe, kjer je najožji. Tam smo pa bili na morju samo tričetrt ure in je bilo morje mirno.

Ko smo prišli v Havre, je bila seveda črna noč. Vendar je bila luka lepo razsvetljena, da se je parnik lepo mirno usidral prav na svojem mestu. Seveda potniki nismo smeli izstopiti, ker ni bilo še vizitacije. Počakati smo morali jutra.

Zjutraj so nas prebudili že ob pol šestih. Ob šestih so nam dali že zajutrek in ob sedmih smo šli iz parnika. Vlak je odšel iz postaje ob tričetrt na osem in opoldne smo bili v Parizu.

V Parizu naju je čakal na postaji zastopnik agenture Paker in preskrbel vse potrebno glede prtljage in nadaljnega potovanja. Mr. Paker je bil ravno bolan. Peljal se je s svojo gospo po mestu v taxi. Neki drug avto se je zaletel v taxi in oba težko poškodoval, vendar ne nevarno. Oba sta bila iz bolnišnice že doma. G. Paker je jako postrežljiv gospod in zelo rad in za malo ceno poskrbi za vse jugoslovanske potnike, ki potujejo skozi Pariz.

Pariz je nevarno mesto, še bolj kakor so ameriška mesta. Posebno tujec, ki ne zna francoščine, je v vedni nevarnosti, da ne pride kakim sleparjem v roke. Dobe se tudi v Parizu sleparji, ki govore kak jugoslovanski jezik in se izdajajo za zastopnike raznih ameriških ali jugoslovanskih agentur. Ti love žrtve, potnike, ki ne znajo jezika in jih osleparijo. Zato vsem potnikom, ki potujejo skozi Pariz, prav toplo priporočam to agenturo. Naslov njegov je "Agence Paker, 28 Rue de Chabrol, Paris." Poleg agenture je tudi jako snažen in čist hotel "Parisian", ki tudi ni predrag. Nama je jako lepo postregel in se mu lepo zahvaljujeva za vso skrb in postrežbo.

Kakor vsakikrat, ko sem šel skozi Pariz, maševal sem tudi tokrat v cerkvi sv. Vincenca Pavlanskega na Lafayette Boulevardu, samo dva bloka od agenture Paker. — Gospodje pri sv. Vincencu so jako prijazni in so mi brez vseh ceremonij dovolili maševati. Samo strežnika mi niso dali, kar se je pa že pogrešilo. Ker sem ob osmih že odhajal naprej proti Lurdu, moral sem maševati že ob šestih zjutraj. Bila je nedelja. Maševalo nas je najmanj šest duhovnikov. Eden je maševal pri velikem oltarju. Človek bi pričakoval, da bo ob šestih že kaj ljudi v cerkvi. Vseokrog cerkve so velike štiri- in petnadstropne hiše. Vse so polne ljudi. Vsi so katoličani. Gotovo jih je veliko, ki ne bodo mogli iti k maši pozneje. Pa je bila cerkev prazna. Ne vem, če je bilo dvajset ljudi v cerkvi. Pa pojdite v Chicago ali v New York, pojdite v Ljubljani ob nedeljah ob šestih v kako cerkev, pa boste videli. Govoril sem o tem z nekim francoskim duhovnikom, ki je hotel ljudi zagovarjati, češ, da ne morejo, da je prezgodaj. Povedal sem mu, kako pa ameriški katoliki delajo. Pa se mu je neverjetno zdelo. Francija je pač velika uganka za vsakega tujca.

Obiskal sem tudi topot cerkev Presv. Srca na Mont Martre, cerkev večnega češčenja, katero zida "Galic Poenitens et adorans", — "spokorna in moleča Francija". Cerkev je sredi Pariza, na najvišji točki, na malem griču. Kdor ne prenese višine Eifelnovega stolpa, si mesto Pariz prav lahko ogleda izpred te cerkve. V jasnem dnevu se krasno vidi to morje hiš.

Slovenska Ženska Zveza

Ustanovljena v Chicago, Ill., 19. decembra, 1926.

GLAVNI ODBOR ZA LETO 1927:

Predsednica: Mrs. Marie Prisland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Podpredsednica: Miss Katie Triller, 9736 Ewing Ave., South Chicago, Ill.

Tajnica: Mrs. Julia Gottlieb, 1845 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Blagajničarka: Mrs. Matilda Duller, 2241 So. Lincoln Street, Chicago, Ill.

Nadzornice:
Mrs. Jennie Ožbolt, 231 Moore St., Barberton, Ohio.
Miss Ljudmila Kušar, 1936 S. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
Mrs. Mary Vidmar, 770 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.

Prosvetni odsek:
Mrs. Julia Gottlieb, tajnica književne matice.
Mrs. Margareta Kozjan, 1220 Eiler Ave., Pueblo, Colo.
Mrs. Jennie Okolish, 218 Liberty Ave., Barberton, Ohio.

Publikacijski odbor:
Mrs. Fany Jazbec, urednica Glasila, 2249 W. 22nd Street, Chicago, Ill.
Mrs. Bara Kramer, 476 Kansas St., St. Francisco, Cal.
Mrs. Marie Prisland, 1034 Dillingham Av., Sheboygan, Wis.

Svetovalke:
Mrs. Frances Tanko, P. O. Box 253, Gilbert, Minn.
Mrs. Pauline Osolin, Box 492, Forest City, Pa.
Mrs. Mary Godec, 522 N. Water St., Sheboygan Wis.
Mrs. Mary Plantan, Box 287, West Linn, Ore.
Mrs. Dorothy Dermeš, 236 Myers St., Steelton, Pa.

Za vsa pojasnila glede ustanovitve in poslovanja podružnic se obrnite na predsednico **Mrs. Marie Prisland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.**, denarne prispevke, namenjene za glavni urad pa pošljite tajnici, **Mrs. Julia Gottlieb, 1845 W. 22nd Street, Chicago, Ill.**, in sicer najpozneje do 25. vsakega meseca. Vse dopise, namenjene za Glasilo Zveze, pa pošljite direktno na list Amerikanski Slovenec, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

FINANČNO POROČILO SŽZ. ZA MESEC SEPTEMBER 1927.

Dohodki:

Št.	Mesečn.:	Članar.:	Knjige:	Skupaj:	Članic:
1.	$ 13.50	$ 0.50	$0.15	$ 14.15	54
2.	16.25	1.50	—.—	17.75	65
3.	8.50	0.50	—.—	9.00	34
4.	6.75	—.—	—.—	6.75	27
5.	8.25	1.00	za avgust	9.25	—
5.	8.75	1.00	za september	9.75	35
6.	3.75	0.50	—.—	4.25	15
7.	8.00	—.—	—.—	8.00	32
8.	4.00	—.—	3.00	7.00	16
9.	6.75	—.—	—.—	6.75	27
10.	16.75	6.00	—.—	22.75	67
11.	9.75	3.50	—.—	13.25	39
Skupaj	$111.00	$14.50	$3.15	$128.65	411
Zadnje poročilo				774.65	
Skupaj				$903.30	
Stroški: Oglas v Ave Maria koledar				13.50	
Preostanek v blagajni 30. septembra				$889.80	

Razdelba premoženja:
Sklad za pogrebne stroške $240.00
Rezervni sklad 649.80
Skupaj kot zgoraj $889.80

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

DELEGATINJE NA I. KONVENCIJO S.Ž.Z.:

Št. 1, Sheboygan, Wis.: Marie Prisland, Mary Simonich, Meta Eržen.
Št. 2, Chicago, Ill.: Katie Triller, Julia Gottlieb, Mathilde Duller, Fannie Jazbec, Millie Kušar, Mary Kobal, Fannie Mikush, Rose Smole.
Št. 3, Pueblo, Colo.: Še ni poročano.
Št. 4, Oregon City, Ore.: Imenovala zastopnico.
Št. 5, Indianapolis, Ind.: Mary Vidmar.
Št. 6, Barberton, O.: Mary Žagar.
Št. 7, Forest City, Pa.: Pauline Osolin.
Št. 8, Steelton, Pa.: Še ni poročano.
Št. 9, Detroit, Mich.: Mary Puhek, Mary Verderbar.
Št. 10, Collinwood, O.: Mary Glavan, Mary Sluga.
Št. 11, Eveleth, Minn.: Še ni poročano.

Podružnice, ki še niso poročale svojih delegatinj, naj to takoj store ali pa imenujejo kot zastopnico kako glavno odbornico ali delegatinjo, ki jo bo zastopala na konvenciji. To pa morajo storiti takoj.

Vse delegatinje, ki želijo, da se jim preskrbi prenočišče, naj to takoj sporočijo meni. Vse delegatinje pa morajo biti v Chicagi najpozneje v nedeljo, 6. novembra popoldne, ker ob šesti uri zvečer isti dan se vrši slavnostni banket v počast delegatinjam, in bomo imele veliko dobrih govornikov. Naznanite mi, s katerim vlakom pridete.

Ko pridete v Chicago, lahko nas pokličete na telefon: **Canal 3073 in prišel bo eden po Vas.**

Veselo novico imam za poročati vsem članicam S.Ž.Z., namreč, da bo ob času konvencije naša blagajna presegala en tisoč dolarjev. Zgorajšno finančno poročilo je namreč za september in je 30. septembra blagajna znašala $889.80. — Manjka nam torej do tisočaka samo $110.20, a na rokah že imam za oktober $115.00. Gotovo veselo poročilo za vse članice SŽZ. Do tega lepega uspeha je pripomogla vrla podružnica v Collinwoodu, O. Pridobile so namreč v tem mesecu 46 novih članic, da jih sedaj šteje 111. Vrle Collinwoodčanke, vsa čast Vam! Pokazale ste nam, kaj vse se lahko naredi z vztrajnostjo. Gotovo bodo sedaj vse ostale podružnice šle na agitacijo, da bo še pred novim letom vsaka dobra katoliška žena in dekle v SŽZ., ali vsaj, da bomo že ob koncu tega leta štele 1000 članic. Ko enkrat to dosežemo, potem bo naša pot uglajena. Torej naprej za dosego 1000 članic SŽZ.!

Sesterski pozdrav,

Julia Gottlieb, glavna tajnica,
1845 W. 22nd St.—Tel. Canal 3073.

ZA PRAVICE ŽENE.

Kaj je krivo, da žene same nimajo vere v enakovrednost svojega dela z moškim? Deklice rasto v razmerah, kjer vidijo, da je žena vedno podrejena, manj izobražena, navezana samo na dom ali da si služi svoj kruh s primitivnim težkim delom. Vidijo, da se žensko delo plačuje manj nego moško, da je torej manj vredno. Ni čudno, da deluje to mnenje sugestivno, da se taka generacija ne more povzpeti iz reda in navad, ki so jih gledale leta in leta. Treba je, da se že deklicam dopove, da je žensko delo enako moškemu delu in da doseže ženska na vseh poljih iste uspehe kakor moški, ako živi v njemu enakih prilikah. Treba je, da pridejo žene tudi v delokrog, kjer bodo odločevale o vprašanjih, ki se tičejo države in narodovega blagostanja.

Zato pa žene in dekleta, delujte neumorno za večjo Slov. Žensko Zvezo. V organizaciji je moč. Tam, kjer bi rade ustanovile podružnice, pa vam kdo nasprotuje in dela ovire, pridno čitajte glasilo Slov. Ženske Zveze, prišel bo čas, ko boste prišle pod našo zastavo. Če boste čitale glasilo, boste o delovanju Zveze poučene in takorekoč z nami delovale v duhu. Manjka mi besed, s katerimi bi se mogla dovolj zaničljivo izraziti proti tistim, ki nasprotujejo našemu razvijanju. Sicer je to le nekaka nevoščljivost, ki je muha enodnevnica in bo omahnila ter padla v pozabljivost, dočim bo Slov. Ženska Zveza krepko se oklepala svoje zastave in zbirala skupaj napredno ženstvo v eno veliko mogočno skupino.

Napredujemo, nepričakovano naglo se širijo naše veje. — Toda ne mirujmo, delajmo in prodirajmo dalje in dalje — kjerkoli v Zedinjenih državah je slovenska naselbina, tam mora biti tudi podružnica Slov. Ženske Zveze.

Konvencija je pred durmi. Še je čas, da sporočite, kaj ste razmotrivale na sejah. Pišite, vaš je kotiček v glasilu, izrabite ga.

Tam, kjer bi rade ustanovile podružnice, pa si iz katerega-koli vzroka ne upate, ali ne morete, delujte z nami v duhu, kar še ni, se še lahko zgodi — ne lahko, temveč se bo zgodilo, tako trdna je naša volja, da ne poznamo zapreke — saj imamo voditeljico, našo spoštovano glavno predsednico, Mary Prisland; zaupamo v njo kakor v dobrega vojskovodjo, trdno smo prepričane, da nas bo privedla od boja do — zmage!

Fany Jazbec. preds. podr. št. 2.

IZ URADA PODRUŽNICE S.Ž.Z. ŠT. 10.

Collinwood, O.

V imenu podružnice št. 10 vam podajam tem potom nekoliko nasvetov in priporočil za prihodnjo konvencijo.

Naša zveza naj bi se imenovala Slovenska Katoliška Ženska Zveza. Ustanovil naj bi se tudi oddelek za dekleta od 12 let naprej. Tukaj bi veliko bolje napredovale, ker dekleta pri 12 letih so še pod vplivom staršev, 16letna dekleta so pa že preveč ameriške in se jim težko dopove, kaj pomeni naša Zveza. Taka dekleta imajo že druge cilje, ker se nismo me zanje brigale, ko so bile mlajše, se pa zdaj od nas obračajo. Zato pa priporočamo, da bi se pridobila mlada dekleta, potem smo sigurne naše zmage. Nadalje naj bi se posmrtnina dobila čez 6 mesecev $50.00, od enega leta naprej pa $100. Dve leti, to je malo preveč za čakati. Izdati bi se morale tudi nekake police, ali kaj sličnega, da vsaka članica lahko določi, kdo dobi posmrtnino. Nekatere bi rade, da gre za sv. maše, spet druge bi pa rade posebno odločile, kam naj gre denar. Zdaj je ta denar določen za pogreb, za kar pa ta vsota ne zadostuje in je to brez pomena. Prihodnja konvencija naj bi se vršila v Collinwoodu, O. Treba bi si tudi bilo nabaviti kakšne znake, s tem ne mislim zastave, pač pa "pine" ali kaj podobnega. Sprejem novih članic naj bi še nadalje ostal brez zdravniške preiskave, ker za tako malo vsoto ne bo nobena hotela imeti sitnosti in stroškov. Uradno glasilo naj ostane Amer. Slovenec in vsaka članica bi morala dobiti po eno številko na teden. Kaj koristi članicam, ako ne vedo, kako se Zveza razvija in ne ve nič o delovanju podružnic po drugih naselbinah. Nekatere celo na sejo ne pridejo, in če še glasila ne berejo, ne vedo ničesar. — Vsako leto naj bi se izdal koledar, v katerem naj bi se poročalo o celotnem delovanju, poslovanju in nepredku Zveze. Ker je naša podružnica največja, ki šteje danes sto enajst članic, zato je pa tudi precej nasvetov.

Oglasite se še iz drugih krajev, ker zdaj je skrajni čas. H koncu mojega dopisa najlepše pozdravljam vse članice SŽZ. in jih pozivljam na korajžo za večje podružnice.

Želeč obilo uspeha ostajam

Mary Glavan, preds.

(Živela podružnica št. 10! Ponos ste Zvezi vrle Collinwoodčanke. Le tako dalje — Bog z Vami!—Op. urednice.)

NASVETI DELEGATINJAM.

Barberton O.

Cenjena urednica:—Prosim, sprejmite nekaj nasvetov tudi od moje strani v korist SŽZ.

Našim delegatinjam priporočam, da bi se imenovala naša Zveza: Slovensko - Katoliška Ženska Zveza. Konvencija naj bi se vršila na tri leta, ne prej. Smrtnina naj se ne zviša sedaj še nič, samo to bi priporočala delegatinjam, da ako katera izmed članic Zveze umrje dva meseca predno je eno leto članica Zveze, da bi se plačalo $25.00 posmrtnine, v kakem drugem slučaju seveda ne. — Asesmenta se ne sme zvišati prav nič. Mislim, da se bo shajalo tako. Knjige, katere podružnica dobi, naj sama skrbi za poštnino, s tem se bo precej prihranilo zvezini blagajni.

Sedaj pa še nekoliko za naše članice podružnice št. 6. Na zadnji seji smo se pogovarjale, da bi bilo dobro prirediti kakšno igro. Našle smo eno zelo dobro igro, vloge so samo za ženske. Upamo tudi, da bomo vso stvar izpeljale kar najbolje mogoče. Več o tem drugič.

Pozdravljam vse članice Sl. Ž.Z. širom Amerike!

Jennie Okolish, odb. pr. ods.

IZ URADA PODRUŽNICE S.Ž.Z. ŠT. 5.

Indianapolis, Ind.

Tem potom poročamo ime naše delegatinje, ki bo zastopala našo podružnico na prihodnji konvenciji SŽZ. v Chicago, Ill. Imele smo društveno sejo 19. oktobra. Takrat smo izvolile kot našo delegatinjo Mrs. Mary Vidmar. Mrs. Vidmar je bila ustanoviteljica naše podružnice in je tudi nadzornica v gl. odboru. Me ji zaupamo, da nas bo krepko zastopala na prvi konvenciji Sl. Ž.Z. in tam povedala naše želje, naš program. Če bodo vpoštevane naše želje, nam bo zelo ljubo. Ker me želimo iz vsega srca napredek in uspeh Sl. Ž.Z. po širni Ameriki.

Iskreni pozdrav vsem članicam SŽZ.!

Annie Koren, predsedn.

IZ URADA PODRUŽNICE S.Ž.Z. ŠT. 1.

Sheboygan, Wis.

Prihodnji mesec pride naša seja ravno na praznik Vseh Svetnikov (prvi torek v mesecu). Ker pa smo na zadnji seji sklenile, da bomo to sejo priredile zabaven večer za članice, bi bilo torej neumestno obdržavati sejo s takim veselim programom na dan, ko se spominjamo naših rajnih.

Zato je odbor sklenil, da se to sejo prestavi na tretji torek v mesecu novembru, ko se bodo naše delegatinje vrnile s konvencije in nam bodo lahko povedale sklepe in odredbe iste.

Prosimo torej vse članice, da naj vzamejo to naznanilo na znanje in pridejo na sejo v torek večer, 15. novembra, namesto prvi torek v mesecu.

Odbor.

IZ URADA PODRUŽNICE S.Ž.Z. ŠT. 7.

Forest City, Pa.

Da ne boste mislili, da smo članice podružnice št. 7 SŽZ. zaspale, se sedaj oglasimo in poročamo, da je podružnica še živa in da prav pridno delujemo za napredek SŽZ.

V zadnjih mesecih smo dobile več novih članic, in tudi šivalni klub smo ustanovile že februarja meseca, zdaj je začel zopet prav pridno delati vsakovrstna ženska ročna dela. Delamo vsako sredo zvečer v dvorani pevskega društva "Naprej".

V soboto, dne 15. okt., smo imele malo veselico, pri kateri smo se zelo dobro zabavali, vrteli smo se po kranjsko in amerikansko, kakor je bila pač želja plesalcev. Tudi za prazne želodce in suha grla je bilo prav dobro preskrbljeno. Seveda pri vsem tem smo tudi naredile lepo vsoto denarja za našo blagajno.

V prvi vrsti se moram zahvaliti članom pevskega društva "Naprej", ki so nam pomagali, kjer so le mogli. Sploh lepa hvala vsemu občinstvu, ker nas je v tako velikem številu obiskalo in nam pripomoglo do nepričakovano lepega uspeha.

Pri tem pa tudi ne smem pozabiti članic, ker so nam napekle potice, "cake" in "paje" in tiste, ki so prinesle dobro vinsko kapljico, da so se suha grla malo omehčala. Pa tudi nismo pozabile dobre kave, katero me ženske tako zelo obrajtamo. Posebno pa se zahvalim ženam in dekletam podružnice, ki so kupile in obšile lepo pregrinjalo za postelje (Bedspread), in potem prodale tikete, da smo dobile lepo vsoto $67.70 čistega dobička pri njej. Torej še enkrat, prav lepa hvala vsem, ki ste nam pomagali. ,'Bedspread" je dobila Miss Mary Pancar.

Pri klubu smo sedaj kupile tudi šivalni stroj, ker imamo več izvrstnih šivilj med članicami. Nudi se s tem lepa prilika vsem ženam in dekletam v Forest City in okolici, da se nauče šivati, da si bodo lahko navadne obleke same delale doma. Šivilje nam bodo urezale in pokazale, druge bomo pa šivale.

Kakor vse veste, varčna gospodinja bo skrbela, da se njene hčerke nauče šivati. Torej matere, pridite in pripeljite hčerke vsako sredo zvečer. Pridite nas najprvo obiskat, vsaka je dobrodošla, potem ko se dobro prepričate, da je SŽZ. res nekaj koristnega in dobrega za napredek našega naroda v Ameriki, potem pristopite in delujte z nami naprej.

No, sedaj pa je čas, da bi končala, pa nisem še prav nič napisala o bližajoči se konvenciji, bom pa to storila prihodnjič.

Sedaj pa še enkrat vabim vse žene in dekleta v Forest City, Vandling in Browndale, pridite in pristopite k SŽZ., ne bo vam žal, ker se boste lahko naučile mnogo koristnega. Pri tem pa tudi imate lepo priliko, da prebijete par uric v kratkočasni družbi žena in deklet.

Seja se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu ob sedmih zvečer v dvorani pevskega društva "Naprej".

Pozdrav članicam SŽZ.!

Pauline Osolin, tajnica.

(Žal, da nam ni cenjena sosestra že sedaj povedala kaj koristnega za konvencijo, ker čas hiti in bo kar naenkrat tukaj. Upam, da bo to storila prihodnji teden. Boste poslale delegatinjo?—Op. urednice.)

IZ URADA PODRUŽNICE S.Ž.Z. ŠT. 4.

Oregon City, Ore.

Tem potom se naznanja, da smo na zadnji seji razmotrivale in priporočamo, da bi se tudi po konvenciji sprejemalo članice v Zvezo brez zdravniške preiskave, kar bi bilo dobro za to, da bi se lažje dobilo več članic. Kar se tiče člena 9, glasilo, naj ostane še dalje naš priljubljeni Amer. Slovenec.

Glede člena 10 priporočamo, naj bi se konvencija vršila po želji naše gl. predsednice Mary Prisland čez dve leti, bodisi kjerkoli si izvolijo delegatinje, in sicer meseca julija ali avgusta, ker je vožnja nekoliko cenejša in vreme ugodnejše.

Kar pa se tiče knjig za razpošiljevanje članstvu, to pa je jako težavna reč, z ozirom na stroške po oddaljenih naselbinah. Naša podružnica je o tem razpravljala na seji in prišle smo do zaključka, da bi se nekaj časa prenehalo s knjigami, dokler društvena blagajna malo bolj ne naraste in se članstvo pomnoži. Dobre knjige so jako drage. Priporočamo pa, ker bo po konvenciji glasilo itak moralo biti plačano, naj bi se naš kotiček povečal, da bi se vsak teden priobčil v glasilu kakšen lep članek iz kakšne dobre knjige, namesto da bi pošiljali knjige na podružnice.

Kar se pa tiče delegatinje, je od naše podružnice ne moremo poslati, ker smo predaleč. Prosimo pa, naj našo podružnico zastopa ena izmed sosester, bodisi gl. predsednica ali tajnica.

Srčni pozdrav vsem sosestram, posebno pa novi podružnici nekje v Ohio.

Odbor.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

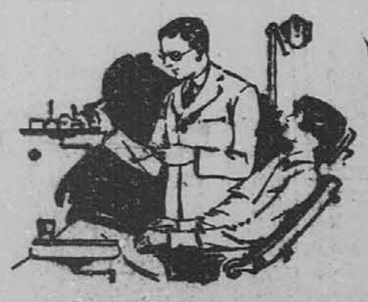

NEW YORK DENTAL PARLOR
1958 West 22nd St., vogal Robey ceste, Chicago, Ill.

Čisto zdrava usta so najboljša zavarovalnina za življenje.

Naše delo je najboljše in cene zmerne.

Pridite, da vam preiščemo zobe brezplačno.

Dobro meso - Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljše sveže, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujem prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenost!

MATH KREMESEC
SLOVENSKI MESAR
1918 West 22nd St. Phone: Canal 6310. Chicago, Ill.

Illington Studio
JOHN F. GLOMB, Prop.
— FOTOGRAFSKI ZAVOD —
2006 West 22nd Street (Near Robey St.)
Phone: Canal 1807.
Izdeluje vsakovrstne umetniške slike, ročno slikanje in povečanje.

Phones: Canal 1267 Residence: Rockwell 4882, Rockwell 8740

FRANK E. PALACZ
POGREBNIŠKI ZAVOD
PROSTA UPORABA MRTVAŠNICE.
Privatna ambulačna postrežba. — Automobili za vse slučaje.
1916 West 22nd Street Chicago, Illinois
F. E. PALACZ, Direktor. LOUIS J. ŽEFRAN, Embalming Apprentice.

Božično potovanje

V JUGOSLAVIJO Z ISKUŠENIMI SPREMLJEVALCI, PRIKLJUČITE SE TUDI VI TEMU POTOVANJU, KJER SE BOSTE UGODNO POČUTILI V DRUŽBI SVOJIH ROJAKOV.
"MAJESTIC" odpluje 26. novembra v Cherbourg
"LEVIATHAN" odpluje 7. decembra v Cherbourg
"HAMBURG" odpluje 10. decembra v Hamburg
"ILE De FRANCE" odpluje 10. decembra v Havre
"BERLIN" odpluje 10. decembra v Bremen.
MI VAM PRESKRBIMO POTREBNE LISTINE, OSIGURAJTE SI PROSTOR IN ZAHTEVAJTE TOZADEVNE INFORMACIJE OD NAŠEGA POTOVALNEGA ODDELKA.

KASPAR AMERICAN STATE BANK
Denarne pošiljatve odpravljamo najcenejše v Jugoslavijo.
1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.
OTTO KASPAR, predsednik.
NAJSTAREJŠA SLOV. POTOVALNA AGENTURA V CHICAGI.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

XXIII.

Ta večer po končani zabavi je želel gospod Andrej na vsak način govoriti s knezom, toda odgovorili so mu, da se knez tajno razgovarja z gospodom Suhancem.

Prišel je torej drugi dan zgodaj in takoj so ga pustili pred gospodovo obličje.

"Vaša knežja milost," je rekel, "prišel sem s prošnjo."

"Kaj hočeš, da storim zate?"

"Ne morem dalje tu živeti. Z vsakim dnem se večja moje trpljenje. Zame niso Kejdani. Naj si izmisli vaša knežja milost kako opravilo ter me pošlje, kamor hoče. Slišal sem, da pojdejo polki na Zoltarenka. Pojdem z njimi."

"Zoltarenko bi se rad pozabaval z nami, toda mu ne gre tako od rok, zakaj tu je že švedska protekcija, a mi tudi ne moremo nanj brez Švedov. . . Grof Magnus se zelo počasi pomika in vemo čemu! Zato, ker mi ne zaupa. Ali ti je res tako hudo v Kejdanih ob naši strani?"

"Vaša knežja milost je z menoj zelo milostiva, in vendar mi je tako hudo, da ne morem povedati. Toda da povem resnico, mislil sem, da pojde vse drugače. . . Mislil sem, da se bomo bili, da bomo živeli v ognju in dimu, na sedlu noč in dan. Zato me je Bog ustvaril, tu pa sedi, poslušaj razprave in razmotrivanja, gnij v brezdelju, ali pa se bojuj proti svojim mesto proti sovražniku. Ne morem več zdržati, res, ne morem. . . Rajši imam smrt, kakor mi je Bog mil, nego to muko!"

"Že vem, iz česa izvira ta obup. Ljubezen in nič drugega! Ko postaneš starejši, se boš smejal takim mukam. Včeraj sem namreč zapazil, da sta si s to deklico navskriž, in sicer čimdalje bolj."

"Meni ni nič zanjo, a nji nič do mene. Kar je bilo, se je končalo."

"Kaj, ali ji ni včeraj postalo slabo?"

"Da!"

Knez je molčal nekaj časa.

"Svetoval sem ti že in ti še enkrat svetujem," je rekel hetman, "če ti je kaj na njej, tedaj jo vzemi prostovoljno ali s silo. Ukažem, da se poročita. Bo sicer malo krika in joka. . . Nič zato! Po poroki jo vzameš na svoje stanovanje. . . in če bo drugi dan še jokala, tedaj te sovraži!"

"Jaz prosim vašo knežjo milost kake vojaške službe, a ne poroke!" je rekel kratko Kmitic.

"Torej je nočeš?"

"Nočem je. Niti ona mene, niti jaz nje! Tudi če bi se v meni utrgala duša, je ne bom prosil ničesar. Hotel bi le biti čim najdalje, da bi mogel vse pozabiti, dokler se mi pamet ne zmeša. Tu ni nič dela, a brezdelje je največje zlo, ker žalost človeka uničuje kakor bolezen. Naj se vaša knežja milost spomni, kako je bilo še včeraj težko, dokler niso prišle dobre vesti. . . Tako je meni danes in tako bo v bodočnosti. Kaj naj storim? Ali naj se grabim za glavo, da je ne razženejo trpke misli, in čakam? Česa pa pričakujem tu? Bog ve, kakšni časi so to, kakšna vojna, ki je ne morem razumeti, moja pamet je preslaba za to. . . in kaj utegne še hujšega priti. Kakor mi je Bog mil, če mi vaša knežja milost ne da kakega opravila,, tedaj pobegnem, si naberem tovarišev in se pojdem bit. . ."

"S kom?" je vprašal knez.

"S kom? Pojdem pod Vilno in bom napadal, kakor sem svoj čas Hovanskega. Pusti z menoj moj prapor, pa se vojna takoj začne!"

"Tvoj prapor potrebujem tu proti notranjemu sovražniku."

"To je baš bolest, to je baš i muka, stražiti v Kejdanih s prekrižanimi rokami ali pa preganjati nekega Volodijovskega, ki bi ga hotel človek imeti rajši za bojnega tovariša!"

"Jaz imam službo zate," je rekel knez. "Pod Vilno te ne pustim, a tudi prapora ti ne dam. Če pa boš ravnal proti moji volji, si nabral tovarišev ter zbežal, vedi, da mi prenehaš služiti."

"Toda služil bom domovini!"

"Oni služi domovini, kdo služi meni. O tem sem te že menda prepričal. Spomni se pa tudi, da si mi prisegel. Naposled, ako postaneš dobrovoljec, tedaj stopiš obenem izpod moje sodne oblasti, tam pa te čakajo sodišča z obsodbami. . . Radi lastne varnosti ne smeš storiti tega!"

"Kaj značijo zame tam sedaj obsodbe?"

"Za Kovnom nič, toda tu, kjer je še kraj miren, niso še prenehala delovati. Res je, da se jim lahko umakneš, toda obsodbe ne izgube veljavnosti, ker bodo visele nad teboj do mirnejših časov. Kogar so enkrat javno razglasili, tega ne pozabijo tudi deset let, pa tudi lavdanska šlahta bo skrbela, da te ne pozabijo."

"Da povem vaši knežji milosti resnico, ko pride čas pokore, se ji tudi vdam. Svoj čas sem bil pripravljen se bojevati z vso ljudovlado in mi je bilo na obsodbah toliko, kolikor rajnkemu gospodu Lašču, ki si je z njimi dal podšiti svoj kožuh. . . Toda sedaj se mi je naredila na vesti nekaka bula. Človek se boji, da bi zabredel še dalje, negoli bi hotel, in vsaka stvar mi vznemirja dušo."

"Torej tak dvomljivec si? Toda pustiva to! Povedal sem ti že, da imam zate, če hočeš iti odtod, nalogo, in sicer zelo častno. Ganchof se mi radi nje prilizuje in se mi ponuja vsak dan. Že sem mislil, da mu jo poverim. . Vendar to ni mogoče, treba mi je človeka, imenitnega, ne z navadnim imenom in tudi ne s tujim, temveč s poljskim, katero bi že samo na sebi dokazovalo, da me še niso vsi zapustili in da so še veljaki, ki drže z menoj... Ti se mi zdiš pripraven za to, ker imaš dobro pamet in ti je ljubše, da se drugi tebi klanjajo, nego da se jim klanjaš ti."

"Za kaj vam gre, knežja milost?"

"Treba bo iti na daljše potovanje. . ."

"Že danes sem pripravljen!"

"In na lastne stroške, ker moja blagajna je prazna. Del posestev je zasedel sovražnik, del pustošijo lastni ljudje, in vse se godi ob nepriličnem času; vse vojaštvo, ki je pri meni, je prešlo sedaj na moj račun. Gotovo mi tudi gospod zakladnik, ki sedi pri meni pod ključem, niti groša ne privošči, prvič radi tega ne, ker ne bi hotel, drugič, ker ga sam nima. Kar je javnega denarja, tega vzamem, ne da bi vprašal; toda mar ga je dosti? Od Švedov dosežeš prej vse nego denar, ker se jim ob pogledu na vsak vinar že tresejo roke."

"Vaša knežja milost si po nepotrebnem dela skrbi radi tega! Če pojdem, na lastne stroške."

"Toda tam se je treba posebno pokazati, ne obžalovati vsak vinar!. . ."

"Saj tudi ne bom!",

TISKARNA
AMERIKANSKI SLOVENEC

DOBRO
delo, postrežbo in nizko ceno dobite pri nas!

Pišite nam po cene predno oddate naročilo drugam!

IZVRŠUJEMO
točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se priporočamo slavnim društvam za tiskanje vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

Širite "Amer. Slovenca"!

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK
PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V CHICAGO

1314 South Throop Street Chicago, Illinois

Se priporoča Slovencem ob času pogrebov. — Mrtvašnica na razpolago. — Automobili za vse slučaje, kakor ženitovanja, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

Sedaj je čas

DA SI IZBERETE IN NAROČITE ZA JESEN IN ZIMO

Slovenske Victor plošče

Naša knjigarna ima v zalogi vse Victor plošče, ki jih je mogoče dobiti na trgu. Samo pišite nam, katero in kakšno Victor ploščo želite ter omenite njeno številko in jo bomo Vam doposlali.

POSEBNOST ZA LETOŠNJO JESEN IN ZIMO SO SLEDEČE NOVE SLOVENSKE VICTOR PLOŠČE:

79483—Nagajivka Mazurka
Coklarji Šamarijanka, Račič-Fojsova godba 75c
79484—Vesela Gorenjka — Polka
Korajža Velja! — Polka, Račič-Fojsova godba 75c

DRUGE SLOVENSKE VIKTOR PLOŠČE.

GODBA.

68674 Lizi, polka — Sladke rožice, valček; banda, 12 in. $1.25
68716 Dve srci, polka — Nočni jastreb, valček; banda, 12. in. 1.25
72321 Štajerska (štajeriš) — Pomladanski dan, polka ..... .75
73119 Dunavski valovi — Ljubavna sreča, harmonika duet ..... .75
73957 Vaška krčma, polka — Lovec, valček; orkester 10 in. ..... .75
73976 Barbara, polka — Milijonarska polka; banda, 10. in. ..... .75
77119 Ljubim te, valček; kvartet — Bleščče oči, polka; banda ..... .75
77165 Za domovino in brate, marš — Adelajda, polka; banda ..... .75
77166 Uboga deklica, marš — Dunajski dečko, marš; banda ..... .75
77336 Zakaj premišljaš, polka — Rajža v tujino, polka; banda ..... .75
77423 Na poskok, harmonika — Gorenjski, valček,; harmonika ..... .75
77491 Razpoloženje, valček — Marička, valček; banda ..... .75
77492 O Izabela, valček — Strelčeva ljubica, šotiš; kvartet ..... .75
77557 Kavalerijski marš — Tirolski marš; banda ..... .75
77558 Sladka Marička; valček — V krasni dolini, polka; banda ..... .75
77600 Perzijski marš — Egiptovski marš; banda ..... .75
77601 Izgubljene pete, polka — Kmetska žetev, orkester ..... .75
77635 Kmečka polka — Brez nade, polka; vaška godba ..... .75
77810 Na varšavskem trgu — Poljski kri, mazurka; orkester ..... .75
77811 Pesem smeha — Poljub, valček ..... .75
77911 Slovanski ples — Čukarijski ples; tambur, orkester ..... .75
77915 Na poskok, polka — Taniska, valček; instrum. tercet ..... .75
77916 Urno skakaj, valček — Ljubimsko veselje, šotiš; harm. ..... .75
78088 Bavarski šotiš — Dunajska gizdalinka; kvartet ..... .75
78142 Čebelica, polka — Marica, polka; klarinet in harmonika ..... .75
78177 Posavski valček — V Cleveland sem doma, polka; harm. ..... .75
78179 Micino kolo — Poskočnica; tamburaški orkester ..... .75
78198 Sladke vijolice, valček — Poročna polka; kvartet ..... .75
78490 Ach, du lieber Augustin, valček — Šnicel, polka; orkester .75
78406 Vojaški nabor, polka — Poročni valček; harmonika ..... .75
78532 Krasota gora, valček — Pavlina, mazurka; kvartet ..... .75
78576 Na otoku, polka — V zelenem vrtu, valček, orkester ..... .75

PETJE.

67979 Slovenske zdravice — Svarjenje $0.75
69317 Tolažba — Veselja dom ..... .75
69698 Sveti večer — Tiha noč ..... .75
69802 Ne bom se možila — Ljubca povej ..... .75
72206 Al me boš kaj rada imela — Oj ta Polončica ..... .75
72207 Ljubca moja — Otok Bleški ..... .75
72208 Oj ta vojaški boben — Pobič sem star šele 18 let ..... .75
72210 Slepec — Mila mila lunica ..... .75
72231 Oj zlata vinska kapljica — Povsod me poznajo ..... .75
72232 Sem slovenska deklica — Bom šla na planince ..... .75
72327 Zapoj mi ptičica — Po gorah grmi ..... .75
72364 Na gorenjskem je fletno — Ptiček in Tička ..... .75
72399 Razpodite se megličice — Tam kjer lunica ..... .75
72429 Krščenici — Angelji sveti ..... .75
72472 Na planincah — Barčica ..... .75
72514 Odpri mi kamrico — Prišla bo pomlad ..... .75
72527 Moj dom — domovini ..... .75
72707 Naprej! — Vse mine ..... .75
73721 Micka na šrauf — Na maškaradi ..... .75
73725 Na Vršacu — Sladko spavaj ..... .75
77422 Neža in Pavel — Deset zapovedi ..... .75
77490 Vabilo — Pastirček ..... .75
77651 Sezidal sem si — Slovenec Slovencu ..... .75
77746 U boj, u boj! Garavuša ..... .75
77897 Strunam — Sirota ..... .75
77898 Sveta Lucija — Planinarica ..... .75
77912 Ko gremo (La Poloma) — Sonja (opera) ..... .75
78176 Dve utvi — Oj večer je že ..... .75
78182 Nove harmonike — Sentklarski paberki ..... .75
78313 Knefra in vagabundi — Kako je bilo ..... .75
79348 Božična — Sveta noč ..... .75
78408 Jadransko morje — Čuj Micika ..... .75
78554 Slovenec sem — Pogled v nedolžno oko ..... .75

V zalogi imamo tudi gramofonske iglice, in sicer:
Zavojček jeklenih iglic (100 komadov) 10c
Škatljica "tungs-tone" iglic (8 komadov, vsaka iglica igra 100—300 plošč) 25c

Važno!- - Z vsakim naročilom pošljite potrebno svoto. Pri naročilih od 5 plošč ali več, plačamo poštnino mi. Ako je pa naročilo manj, kakor 5 plošč, potem pošljite za vsako ploščo 5c. več za poštnino.

Knjigarna Amer. Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

New Victor Records

PISANO POLJE

Pierre Magard:

MED AFRIŠKIMI LEVI.

Brez dvoma je lev zaradi svoje moči, gibčnosti, drznosti in močnega zaupanja vase kralj zveri-ropàric. Vzlic temu pa se tudi temu mogočniku često primeri, da mora klavrno uteči, kadar se mu postavijo v bran taki nasprotniki, kot so bivoli, rinocerosi, da, celo afriška divja svinja, čije močni čekani in krepka postava premagajo tudi levjo silo.

Na svojih potovanjih in lovih širom Afrike — na vzhodu in zapadu ter v osrednji Afriki — sem imel češče priliko, opazovati boje med temi zverinami. Le-ti bodo pač prvi med mojimi lovskimi spomini. Potrudil se bom, da seznanim ž njimi čitatelje, ki jim ni bila dana sreča, da bi sami spoznali skrivnosti pragozdov in njih nepopisno bujnega življenja.

V suhem letnem času se zbirajo na obalah Charija, tiste velike reke, ki teče od juga na sever in se slednjič izgubi v jezeru Tschad, številne skupine najrazličnejših zverin, ki se prihajajo semkaj napajat. Sloni, rinocerosi, nilski konji, bivoli, levi, panterji in razne vrste antilop oživljajo — mimo nič manj zanimive flore — rečne in jezerske obale, ki dosezajo obronke velikega pragozda. Tu se razvijajo med živalmi dramatični boji za obstoj, v katerih gre vedno le za življenje in smrt.

Vsako noč se oglašajo najrazličnejši glasovi. Raskav krik panterjev se izgublja v otožnem, nekoliko pritajenem zavijanju rečnih konjev, ki ob večerih ostavljajo vode in iščejo po močvirnih obrežjih travo, ki naj vsaj malce potolaži njihov nenasitni glad.

Ob takih večerih smo radi posedali okoli ognja in poslušali glasove zverin. Trepetki, ki jih človek nikdar ne pozabi. Vsak grm v bližini, vsako drevo, vsaka senca čuva svoje skrivnosti pod vesoljno zaščito globoke afriške noči. V tej samoti se počuti posamezen človek tako skrivnostno-plaho, kakor da bi ga nekdo ogrnil z mrtvaško tančico. Tu pod drevesi ne smeš misliti na to, da bi v sili klical druge na pomoč. Če čuješ svoj glas, ti jame še bolj upadati pogum in moči ti nagloma pešajo. Lovec ali raziskovalec, ki je ostal sam v samoti afriške noči, se mora vsikdar zanesti le na obrambo, ki jo ima sam pri roki. A sovražnikov je nešteto: od velikanov iz pragozda do drobnih insektov, čijih vgrizi povzročajo bolečine ali celo smrt. Z druge strani pa je tu za mladega moža pravo ognjišče zdravja in sile; v večni nevarnosti in sredi bujne prirode mu jeklene mišice in duh postaja neustrašen; telo dobi prožnost in prilagodljivost. Pa ga tudi ni boljšega sportnega terena nego so afriški pragozdovi. Moraš plezati po drevju, preskakovati jaruge in luže, preplavati manjše reke; moraš si iztesati splav, da prideš naprej po vodi. Boj zoper ovire zahteva od človeka ogromno napora.

Moj zvesti Makoto, krasen tip rase Jacoma, in jaz sva sedela nekega večera pri ognjišču, na katerem se je cvrl "cigissi", manj znana vrsta glodavca, ki je včasih 15 kg težak in zelo spominja na ameriškega "agoutija". Tedajci se oglasi zategnjeno rjovenje, ki je prihajalo od obrežja Charija.

"Bivol." je dejal tovariš.

Urno sem zgrabil dvocevko, medtem ko je Makoto obesil na roko svojo karabinko (to vrsto starega orožja je zanesel v Afriko Napoleon, ko se je mudil v Egiptu).

Potihoma, da ne bi vzbudila pozornosti, sva zavila k reki, čije levo obrežje je ležalo kakih 50 korakov od najinega taborišča.

(Dalje prih.)

PREVOZ - DRVA - KOLN

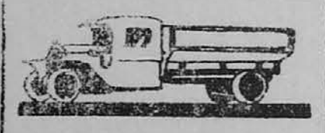

Rojakom se priporočamo za naročila za premog — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.
Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.
LOUIS STRITAR
3118 W. 21st Place, Chicago, Ill

CHRYSLER SALES
Pridite pogledati razne modele.
OTTO MORRIS,
zastopnik
Phone: So. Chicago 0259
9601-9 EWING AVENUE,
So. Chicago, Ill.

Zonite
For pyorrhea
Proti vnetju zobnega mesa se poslužujte Zonite, čudovito antiseptično sredstvo.

KVALITETA — TOČNOST — POŠTENJE
A. F. WARHANIK
zanesljivi lekarnar — zaloga fotografičnih potrebščin.
2158 W. 22nd Str.,
vogal Leavitt ceste
CHICAGO, ILL.

ZA KREPKO GENERACIJO.

Zadnji pondeljek je bila obletnica smrti slovečega državnika in govornika Daniel Websterja, ki je rekel: Dajmo razvit vse naše moči, da vidimo, če tudi današnja generacija ne naredi lahko nekaj takega, kar bo ostalo za vedno v zgodovini. Toda samo zdrava generacija je zmožna izvršiti velika dela. Trinerjevo grenko vino je pa zanesljiv graditelj zdravja ker prežene neprebavo, slab okus, zabasanost, slabo spanje in slab počutek. Vrednosten kupon v vsakem zavitku. Poskusite tudi Trinerjev Liniment za revmatizem in nevralgijo, Trinerjev Cough Sedative in Trinerjeve tablete zoper prehlad. Ako teh zdravil ne dobite v lekarni, pišite na: Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

PREJELI SMO
DRUŽINSKO PRATIKO
ZA LETO 1928.

Letošnja pratika je zopet prav zanimiva, brez katere gotovo ne bo zopet nobena slovenska hiša v Ameriki. Naročite jo dokler je v zalogi. Stane 25c. komad. Naroča se pri Knjigarni "Amerikanski Slovenec", 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.